

Inleidende les

Nederlands, een *probatio
pennae?*

Quiz

■ Kongo

Peter Stuyvesant

Max Havelaar

■ Erasmus

Olga Krijtová

Anna Franková

■ Nieuw Amsterdam

■ nootmuskaat

Flandry

Spojená východoindická společnost

Comenius

Státní překlad Bible

Het Nederlands

- **Het Nederlands: - waar wordt deze taal gesproken? Door hoeveel mensen?**
- **Het Nederlands: - wat voor taal is het Nederlands? Waar hoort deze taal bij?**
- **Welke andere talen hebben met het Nederlands te maken en hoe?**

Terminologie

1) *Leg het verschil uit:*

Nizozemština x holandština x vlámsština

Nizozemí x Nizozemsko x Holandsko x Flandry

2) *Wat zijn de officiële talen die gesproken worden in Nederland en in België?*

<http://www.youtube.com/watch?v=tr4w6dSi5Jk>

<http://www.youtube.com/watch?v=Zku966RVH-4>

Het Nederlands nu

Neerlandistiek extra- en intra muros

Tijdschrift: Internationale Neerlandistiek

Nederlandse Taalunie: <http://taalunieversum.org/>

Stichting Ons Erfdeel

NLPVF + VFL: <http://www.nlpvf.nl/>

CNaVT

Van Dale

Onze Taal

ANS: <http://www.let.ru.nl/ans/>

Het Groene Boekje – Woordenlijst van de Nederlandse Taal

Geschiedenis van het Nederlands en van de Lage Landen

*Hebban olla vogala nestas hagunnan
Hinase hi(c) (e(nda thu
Uu(at) unbida(n) (uu)e nu*
(Wachtendonkse Psalmen, 11de eeuw)

11de – 16de eeuwen

- van Brugge naar Antwerpen
- Theodiscus – Germaanse dialecten =>>>> Diets/Duits/Dutch
- Diets/Duuts – in Vlaanderen, Brabant en West Limburg = > Vlaemsch - Vlaams
- Duuts – in Holland en Oost Limburg = > Nederlands

LITERAIRE WERKEN UIT DEZE TIJD:

Hendrik van Veldeke: Sint Servaes Legende – in Limburgs Diets

Van den Vos Reynaerde (1250) (Roman de Renard, Reineke Fuchs)

- Karel ende Elegast
- Gruuthuse en Hulthemse Handschriften
- 1236: Gentse Leprozerie – in het Diets

“Dit document dient in het Diets te worden voorgelezen door de huiskapelaan of zijn plaatsvervanger bij de komst van een nieuwe broeder of zuster, zowel een gezonde als een zieke. Bij die gelegenheid hoort de lezer twee liter wijn te krijgen van diegene bij wiens komst hij dit in het Diets voorleest.”

- Legenda o Beatrijs
- Jacob van Maerlant: Spieghel Historiale, Rijmbijbel
- Elckerlijck – Everyman
- Rederijkers – schaakbond

Andere belangrijke maaltijden

- 1425: Leuven – eerste universiteit: Katholieke Universiteit Leuven
- 1430: zetel van Bourgondische graven
- 15de eeuw: Antwerpen: Christoffel Plantijn – boekdrukkunst
- 1477 : deel van Habsburgse rijk

- 1482: de benaming Nederlands voor het eerst – in de komende eeuwen: spelling en grammatica regels vastgesteld

16de – 17de eeuwen

Joos Lambrecht: Nederlandse Spellinghe

Dictionarium Tetraglotton

Dictionarium Teutonico Latinum

1576: Universiteit Leiden – eerste protestantse universiteit

Zuid vs. Noord

- Willem van Oranje
- Egmont en Hoorn
- 1585 – emigratie

■ De Gouden Eeuw

- VOC – Verenigde Oostindische Compagnie

Literatuur:

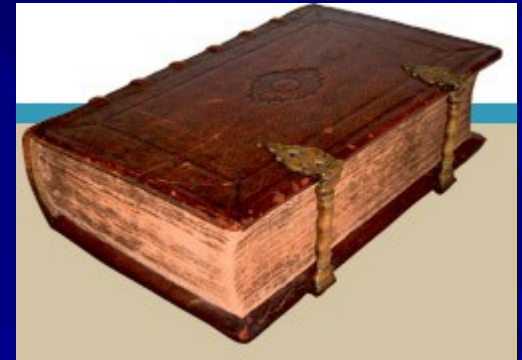
Geuzenliederen

1618: Synode van Dordrecht: Statenbijbel (1637)-
Standardiseringsproces

Verder: grammatica boeken

Ook 1658: Comenius: Opera didactica magna

Nederlands: Zuidelijke variant met trekken van Noorderlijke dialecten

Zuid in 17/18/19de eeuwen

- Officiële taal: Frans
- 1815-1830: Koninkrijk der Nederlanden – Willem I – Nederlands overal
- 1829: vrijheid van talen
- 1830: Belgische staat – Frans officieel

Vlaams = benaming voor verschillende dialecten – wat doen we ermee?

1849: Woordenboek van de Nederlandsche Taal – de dikke Van Dale – Leuven en Leiden

1860 : Woordenboek van de Nederlandse Taal – Het groene boekje (De Vries en Te Winkel)

- Codificatie van het Nederlands, gebruik in wetenschappen en bestuur, vaststellen van spelling en normen
 - Probleem: regionale varianten
 - 1898: Nederlands als nationale taal
- Ontwikkeling van *Standaardnederlands* (ABN, AN) – als ideale taal

Literatuur:

Max Havelaar - Multatuli

20ste eeuw en verder

- 1954, 2005 – Veranderingen in spelling – Het Groene boekje
- 1930 – taalwet goedgekeurd door het parlement
- 1930 – Universiteit Gent: eerste uitsluitend Nederlandse universiteit – verder recht en bestuur in het Nederlands in België

- Jaren 60: taalgrens – 1973 met een decreet goedgekeurd